

Insma

De familienaam Insma wordt het eerst in 1685 in de Staverse archieven genoteerd. Het is nog niet bekend wat de herkomst van deze familienaam is. In ieder geval is dit Staverse geslacht tot 1585 te volgen.

In het artikel van Jan de Vries, 'Zeventiende-eeuwse Staversen, naar aanleiding van het inventariseren van de grafschriften in de Nicolaaskerk' in het *Genealogysk jierboek* (2011), is een beknopt parenteel van de stamvader van de Insma's te vinden.

Wij beperken ons tot de personen die, voor zover bekend, het eerst de naam Insma gebruikten.

Tiebbe Jelles, touwslager, tr. voor 1656 **Jeltjen Auckes**. Jeltjen hertrouwde Koudum 17-2-1669 **Hendrick Adriaenz**.

Weesboek Stavoren 1666-1673 inv.27 (17 blz. 6, nadere toegang 13.165)(fiche 12) d.d. 9-4-1669:

Ten huijse van Jeltien Auckes en ten versoeke van deselve en Jarich Jolles inventarisatie van de huisraden i.v.m. haar huwelijk met de capteyn Hendrick Adriaans. Zij verzoeken om taxatie van de goederen om "nadien alle moeite voor te comen". Gemeld worden de vorige mobile en huisraden. Verder worden genoemd Fedde Hendrix en Beyt Hans zijn en de navolgende bij Jeltie Auckes aangenomen op taxatie. Dien Jeltie Auckes worden van Antie Tiebbes en Jolle Tiebbes haare kinderen by haar vorige man Tiebe Jolles in echte verwekt en in bewaring genomen. Het totale bedrag van de inventarisatie is f 246-6-. RAF 13-36 nr. 27 p. 1191: 8 mei 1671, Boedelbeschrijving en akkoord over de boedelverdeling van Jeltje Aukes en Hendrik Adriaans. De erfgenamen zijn: Antje Tiebbes en Jelle Tiebbes, Hendrik Hendriks de zoon van Hendrik Adriaans en Jeltje Aukes, Fock Goykes de moeder van Jeltje Aukes.

Op 14-3-1671 verzegeling van het sterfhuis van Jeltje Aukes, wed. kapitein Hendrick Adriaanz, op verzoek van Sjoerd Inties, man en voogd van Rink Hendriksz (Stav. inv. nr. 27 p. 1190).

Kinderen van Tiebbe en Jeltjen:

1. **Anna Insma**, geb. Amsterdam 17-9-1656 in Amsterdam (*), DG, wonende aan de Bloemgracht en de Warmoestraat, begr. Amsterdam 18-6-1707 (*overleden in de Warmoestraat, begr. Noorderkerk, NV 76*), otr. Amsterdam 9-2-1680, tr. Amsterdam 25-2-1680 **IJsbrand (de jonge) Bruijn** (voor de pui: *IJsbrant Bruijn junior en Anna Insma, beide ouders overleden, de voogden consent*), geb. ca 1654, ged. DG Amsterdam 3-10-1677 (*doopgetuigen: de vader Isbrant Bruijn en de moeder Josijntje Vermeersch (fol. 66 Vlaamse en Waterlandse DG gemeente)*).

(*) Haar geboortedatum wordt genoemd in de bijlage van Het Patriciaat van Amsterdam van Alberdingh Thijm: *Geslachtsregister familie Bruyn door J.G. de Groot Jamin jr, Terneuzen 1886. Hierin wordt ook haar familiewapen beschreven: zij voert als wapen, gedeeld I van lazuur (of zilver) met een halve adelaar van sabel, II van keel een merk van sabel. NB: jammer genoeg is het merkteken, dat waarschijnlijk een huismerk is, ons niet overgeleverd.*

Het Amsterdams DG koopmansgeslacht Bruijn is uitvoerig in dit werkstuk uitgewerkt (bibl. inv nr. G 2601 in GAA, zie ook Jubileum DVD-NGV afd. Zaanstreek-Waterland 1987-2012).

Zij maakte zich als dichteres bekend door enige rijmregels in het Stamboek van Johanna Koerten (Ned. Biogr. Woordenboek).

Johanna Koerten was papiersnijkunstenares, echtgenote van Adriaan Blok: Het stamboek is een gedichtenbundel uit 1735 (bibl. GA. Amsterdam).

Anna Insma schreef o.a. een verjaardagsgedicht voor haar nichtje Brechje van Leeuwaerden "gedaen 20-3-1659: Soete Brechie waarde Nichien, Sagt aanvalligh geestig wichtien, Lief en Luchten soete kint.

2. **Gellius Insma**, geb. ca 1662, belijdenis Warns en Scharl 19-6-1687, lidmaat Herv. gem. Stavoren 4-9-1687, koopman, secretaris van Stavoren (1693-1713), overl. Stavoren 16-8-1724, begr. Nicolaaskerk (*Anno [17]2[4?] den 16 8ber de here G[ellius] Insma out 62 jaren inleven burge[meester] en vroetschap van Stavoren in tijden ...*), tr. Stavoren 12-12-1686 **Bauckje Binckes**, ged. Stavoren 12-1-1668, overl. Stavoren 6-9-1719, begr. Nicolaaskerk (*Anno 1719 den 6 7ber is in den heere gerust [Bauck] Binkes oudt 51jaren ende ..*), dochter van **Bincke Binckes** en **Gerbrig Volkerts**.

Resolutieboek Stav. Toegang 70-01 inv. 348, d.d. 7-11-1693: J. Fockes stelt Gellius Insma, zijn cosijn, voor als zijn opvolger in de functie van secretaris.

Pers. goedschatting 1696 blz. 38 ZWQ: De secr. Gellius Insma, capitaal fl 5500-55, fl 5-0.

Gellius stelde een stamboom van zijn familie op. Deze aantekeningen zijn overgenomen uit een familieregister beginnende 2-2-1585 en door hem uit een oude bijbel overgeschreven, blijkens zijn eigen aantekeningen: "Dit heb ick ondergeschrevene uit een oude bijbel, mijn grootvader Aucke Rinckes alleen toebehoort hebbende, waarin voor en agter door hem en sijn grootvader Pieter Reijners selfs geschreven was, geextraheert den 12 september 1698, stilo veteri. G. Insma". Het handschrift begint met Jelle Hotjes (D. Cannegieter, predikant te Tzum, PBF bibl. 8299c HS).

Kwijtschelding d.d. 19-5-1685:

Contant f 6.000. Comparant Gellius Insma, coopman, zoon en mede erfgenaam van Tjebbe Jellesz die een zoon en mede erfgenaam was van Jelle Tjebbesz, draagt over aan Tjerck Cornelis, makelaer, een huis en erf in de Ramskooij, waar de Enckhuijser Lijnbaen uithangt, nader uit de oude brieven van kwijtschelding houdende ten behoeve van Jelle Tjebbes voornoemt van 14-5-1633, waardoor deze met de relatie tot dezelve is getekend en bezegeld en voorts in alleen schijn het voorzegde huis en erf. Hij als principaal en IJsbrand Bruijn 'd oude en IJsbrand Bruijn de jonge, cooplieden, beide mede comparanten als borgen. Zij beloven het huis en erf te vrijwaren zonder arg(waan). Getekend: 19-5-1685 (GAA 5062 fol.281,282, nr.65).

Kwijtschelding d.d. 11-2-1711: De erfgenamen van Jelle Tjebbes, Ysbrand en George Bruyn, gemachtigden van Gellius Insma, secretaris tot Stavoren, verkopen aan Jacobus Conijnenberg 1/6 huis en erf, op 't Waterbij de Karnemelksteeg, het Wapen van Stavoren en Het Hoop in de gevel, afkomstig van Jarich Jellesz die bij testament d.d. 26-1-1683, bijnotaris Jacobus Hellerus gepasseerd, zijn part in het huis legateerde aan zijn neefjes Jacobus van Leeuwarden Matthijsz en Jacobus van Leeuwarden Jansz, "mits het bij versterf zoude keren aan zijn broeder Tjebbe Jellesz kinderen". Damrak, 't Water (GAA 5062 nr. 87).

***